

KIRJANDUSLIKKE UUDISEID

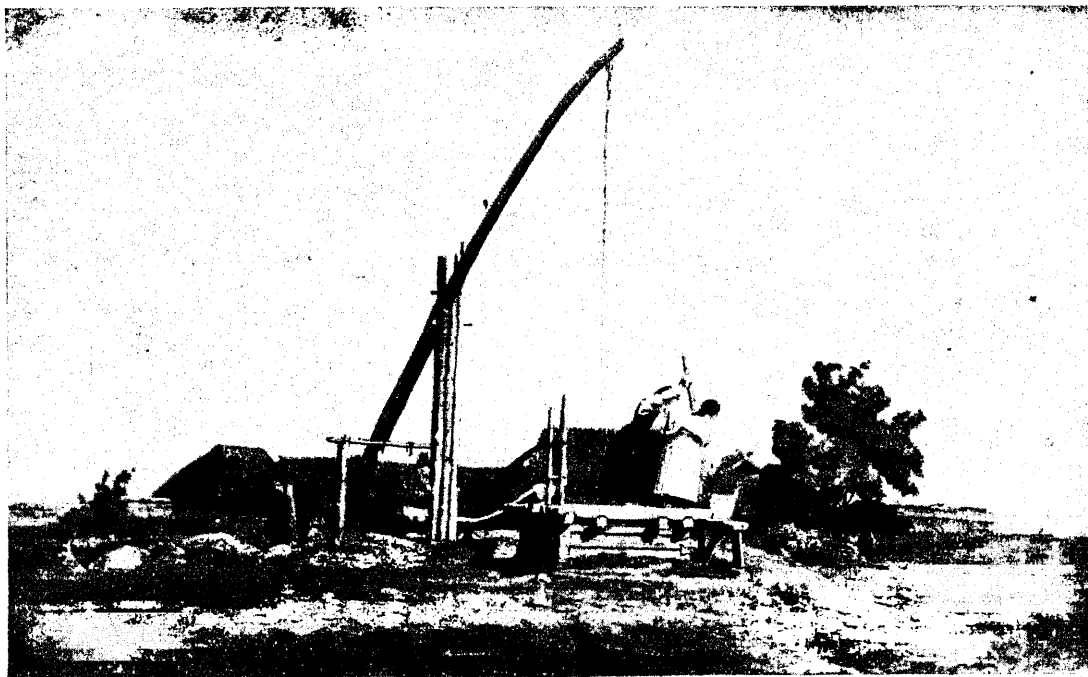
Nr. 40

Märts

Ilmub 10—12 korda aastas

Tellimishind aastas 1 kroon

1931

Joh. Köler.

Hüü naised kaevul. (1863. a.)

**ALFRED WAGA
MONOGRAAFIA**

JOHANN KÖLER

**FORMAAT 24 × 32 sm
HIND 7 KR. 50 SENTI**

Johann Köler jääb püsima tähtsama kujuna meie noores kunstis, — mitte kui keisrikoja õuemaaler, vaid kui loov talent, kes just eesti motiividel on andnud oma parema.

Alfred Waga teos on meie kirjaturul esi-

mene sellelaadne monograafia. Välimuselt on raamat üks paremaid, mis meil seni üldse ilmunud. Erielse väärtuse annavad talle rohkearvulised reproduktsioonid kriitpaberil.

—t.

„Nool“ nr. 66.

Pank-10% aastas, „Loodus“-100% päevas

100% puhaskasu 1 päevaga

said kõik kirjandusesõbrad, kes tellisid LUBi või LKRi aastakäigu kuni 1. märtsini, sest K./Ü. „Loodus“ kinkis igale tellijale tellimishinna ulatuses kõrgeväärtuslikke ilukirjanduslikke ja teaduslikke teoseid tellija vabal valikul nimestiku järele, mis sisaldas üle 125 raamatu.

1000% puhaskasu

sai iga kümnes LKRi ja iga 15-nes LUBi tellija, sest K./Ü. „Loodus“ jagas peale eelmainitu veel kõigi tellijate vahel

80 RAAMATUKOGU 360.000 SENDI VÄÄRTUSES

(väljakuulutatud 60 raamatukogu asemel 270.000 sendi väärtuses). Iga raamatukogu sisaldas 50 teost 4500 sendi väärtuses.

10 000% puhaskasu

said üks LUBi ja üks LKRi tellija, sest K./Ü. „Loodus“, hinnates lugejaskonna elavat poolehoidu, mis väljendus kokkutulnud tellimuste rohkuses, suurendas jagamisele väljakuulutatud raamatukogude arvu veelgi 2 suure raamatukogu võrra: üks 25.000 sendi, teine 50.000 sendi väärtuses.

80 raamatukogu omanikeks osutusid:

L. Hiiop, Fr. Puusepp, V. Subert, Voltveti raamatukogu, J. Laas, Pimedate töökool, J. Roos, E. Reiman, J. Kukk, F. Leinbock, Vigastatud Sõjameeste Ühingu Paistu osak., S. Adams, Võhma Haridusseltsi raamatukogu, J. Arro, J. Kivila, I. Remmer, T. Ridma, Koonga avalik raamatukogu, E. Rüga, hr. Kuulmata, 3. suurtükiv. grupp, H. Kongas, H. Insenberg, A. Kalamees, A. Tõnisson, H. Kalda, R. Mark, H. Hiis, G. Saar, L. Podekrat, J. Elango, Selja Lauulu- ja Mängus., E. Kuusi, „Raudam“, A. Marmor, A. Tõnisson, Kodijärve valla avalik raamatukogu, R. Eliaser, E. Kukk, Viljandi posti-telegr. teen. kutseühing, Piirivalve

Petseri jsk. üleajateen. kogu, H. Herodes, M. Matto, J. Amor, V. Einbund, B. Tiido, E. Lauren, F. Sander, M. Andrejev, hr. Lilover, Rahvaraamatukogu Selts „Kodu“, E. Loomann, J. Bekker, H. Mihhelson, A. Simson, Ropka valla avalik raamatukogu, E. Tasa, J. Saarik, E. Nõu, A. Veinberg, V. Hiitola, J. Tallenhof, A. Rebane, Nõmme aval. raamatukogu, 1. div. staap, J. Piip, Koonga raamatukogu, R. Jöffert, Haridusselts „Edu“, H. Järsolav, L. Rinne, A. Holstein, L. Essenson, E. Grosberger, A. Reinans, M. Tiit, J. Grünberg, H. Kalda, L. Luksepp, Selja Lauulu- ja Mänguselts.

RAAMATUKOGU 25.000 SENDI VÄÄRTUSES (135 teost) sai A. Mändvere.

RAAMATUKOGU 50.000 SENDI VÄÄRTUSES (260 teost, nende hulgas ED. WILDE Kogutud Teosed) sai N. Teiss.

A. Adson. Henge palango	50
„ Roosikrants	50
„ Vana laterna	50
A. Alle. Lilla elevand	250
B. Alver. Tuulearmuke (kõites)	420
G. d'Annunzio. Surnud linn	120
Leo Anvelt. Viirastusi valges öös	380
S. Backman. Ahvena neitsi	100
J. Barbarus. Kolmnurk	70
Eessaare Aadu. Võitlevad lohed	40
K. von Freymann. Pärast IX termidoori	30
A. Gailit. Muinasmaa	125
„ Vastu hommikut	280
M. Gorki. Muinasjutud elutööst	50
Hoia Ronk. Kaasaegsed (broš.)	250
A. Jakobson. Tuhkur hobune I osa (broš.)	425
„ „ „ II „ (broš.)	550
R. Janno. Metsmees	550
H. Jänes. Taevaminek	100
G. Kaiser. Gaas	60
R. Kask. Vallik prantsuse novelle	150
A. Kivikas. Miniatuurid	150
Pedro Krusten. Südamerahu	330
J. Käerner. Ajalaulud	60
„ Kõigest tugevam	50
Eino Leino. Päev Helsingis	100
„ „ Ühepäeva liblikad	60
J. Lintrop. Euroopa	75
„ Igapäevane elu	170
„ Surnute püha	40
O. Luts. Inderlin	40
M. Metsanurk. Jumalata	80
Milli Mallikas. Imbi	125
„ Kirju rida	100
„ Vested I anne	100
„ „ II „	250
R. Morn. Andekas parasit (kõites)	440
A. Ostra. Aino	150
J. L. Perets. Aadam ja Eeva	80
M. Raud. Videvikust varavalgeni (kõites)	310
R. Roht. Imelikud juhtumused Tatriku alevis	90
K. Rumor. Siiruvüruline	60
Villem Sarapik. Tuulte teedel	800
J. Semper. Kalevip. rahvaluuleainete analüüs	240
„ Meie kirjanduse teed (broš.)	380
„ Hiina kett	200
„ Jäljed liival	50
A. Schnitzler. Suremine	60
A. Sipelgas. Punapäa Roosa	120
R. Sirge. Rahu! Leiba! Maad! I	700

R. Sirge. Rahu! Leiba! Maad! II	700
H. Sudermann. Fritzen	30
G. Sults. Elu tuli	100
A. H. Tammsaare. Pikad sammud	100
„ Varjundid	130
A. Tassa. Hõbelinik	100
M. Under. Sinine puri	60
„ Verivalla	60
S. Vardi. Kohtamised pargis	30
„ Appertseptsoon	40
„ Täna oleme vabad	30
H. Visnapuu. Hõbedased kuljused	100
J. Wassermann. Suudlemata suu	40
Ajakiri „Murrang“ Nr. 1	60
„ „ „ 2	60
„ „ „ 3/4	100
„ „ „ 5/6	100
J. Adamtau. Vabad mängud ja sport	120
A. Audova. Elu ja elukorraldus	300
A. Audova — M. Univer. Bioloogia õpiramat	100
W. Blos. Prantsuse revolutsioon	700
Brummell & Co. Peen naine	200
„ Peen mees	200
Eesti biograafiline leksikon. I, II ja III vihk à	550
„ „ „ IV „	700
M. J. Eisen. Daani hindamise raamat	50
„ Esivanemate ohverdamised	150
P. Grünfeldt. Minevikku jälgimas	80
C. Hacker. Elektrivalgustus	80
A. Heraklides. Teaduslik piibli sõnaraamat	125
Dr. med. Hindhede. Eeskujulik kokaraamat	70
K. A. Hindrey. Kongosõit	380
K. A. Hindrey. Minu elukroonika I (br.)	500
„ „ „ II (br.)	400
„ „ „ III (br.)	500
J. Jostoff. Itaalia kahekordse raamatupidamise õpetus (hallil pab. 230, valgel —	250)
F. Kahn. Linnutee	125
R. Kangro-Pool. Kunst ja moraal	60
D. Kaigorodoff. Lindude rügist	300
Ed. Karlson. Kahekordne ehk Itaalia raamatupidamine	60
J. Kompus. Kunst meie põhiseaduse kavas	25
H. Kruus. Vene-Liivi sõda	350
„ Pühajärve sõda	150
Ed. Laaman. Eesti lahkumine Vene riigist	150
„ Soomusrongide diviis vabandussõjas I	200

E. Laid. Eesti muinaslinnad	150
M. Lepp. Mälestused II. 1905 a. järellained	150
H. Lhotzky. Sinu lapse hing	140
A. Lipschütz. Elu algus	120
„ Miks meie sureme	90
V. Lunkevitsch. Koduloomad	50
K. Luts. Galileo Galilei	100
A. Lüüs. Laste ühiskondlik tervishoid	300
I. Manninen. Soome sugu rahvad	1200
M. Martna. 8. tunniline tööpäev	200
J. Metshnikov. Hapu piim. Kumõss	25
H. Neggo. Johan Reinhold Patkul	50
J. Nerer. Prantsuse maadlemise õpetaja	50
A. P. Netshajev. Mere tegevus	60
W. Oels — G. Vilberg. Katsed taime elust	160
F. Pahl. Thomas Alva Edison	50
J. Prümmel. Eesti kuurordid (valgel paberil)	280
B. Raikov. Loodusloo prakt. tööde õppeviis	140
B. Raikov — H. Riikojala. Praktilised tööd anatoomias ja füsioloogias	175
H. Reiman. Filosoofia ajaloo käsitamise ülesanded	30
H. Riikojala. June zooloog. vaatlusteks ja kogude korraldamiseks. Akvaarium	60
Hans Roos. Tulevik on meie teha	30
P. Ruubel. Poliitilised ja ühiskondlikud voolud Eestis	80
O. Schmeil. Inimene ja tema tervishoid	70
„ Väike looduslugu	150
J. Seljamaa. „Päikesepaisteline“ revolutsioon	150
J. Sepp. Minu mälestised	300
Ed. Tennmann. Kirik arenemiskäigul I osa	50
„ „ „ II „	50
A. Tomberg. Esimesed katsed keemiast	150
P. Treiberg. Kõige uuem aeg I osa	110
„ „ „ II „	180
A. Tõllassepp. Meie õhkkond	95
G. Vilberg. Harjumaa	215
„ Kevadetaimed	60
R. Vipper. Uus aeg (I ja II osa koos)	220
Juh. Vilms. Polügaamiline abielu Eestis	40
Tallinna juht	150
Loodusesõbra kalender 1924. a. (kõites)	100
„ „ „ (broš.)	50
Ajakiri „Loodus“ (üksiknumbrid)	à 60—75
Ajakirja „Looduse“ 1922. aastakäik	440
„ „ 1923. ja 1924. „	à 800

Peale 1. märtsi on tulnud palju suulisi ja kirjalikke soovivaldusi, et LUBi ja LKRi tellimuste vastuvõtmist veebruarikuu soodsatel tingimustel veel pikendataks lühemaks ajaks. Kahetsetakse, et laiematele hulkadele on tellimistingimused liiga hilja teatavaks saanud, ja heidetakse ette, et LUBi ja LKRi talitus pole küllaldaselt hoolitsenud oma väljaannete reklaamimise ja tingimuste õigel ajal väljakuulutamise eest.

Kuna võimatu oli juba väljakuulutatud tähtpäeva pikendada, teisest küljest aga laiat lugejaskonnast kostuv nurin teatud määral põhjendatud, — võib-olla koguni õigustatud on, — otsustas K./Ü. „Looduse“ juhatus jätkata tellimuste vastuvõtmist endistel tingimustel

kuni 4. aprillini

ühes raamatukogude jagamisega endises ulatuses.

See K./Ü. „Looduse“ juhatuse otsus on tingitud püüdest, nagu alati, lugejaskonna soovidele kõigiti vastu tulla ja juhtida väärtuslikke raamatuid tõsiste kirjandussõprade ringi kõige soodsamatel tingimustel.

Seega tuleb 4. aprillil s. a. kõigi LUBi ja LKRi tellijate vahel, kes tasuvad seks ajaks terve tellimishinna, jagamisele

80 RAAMATUKOGU 360.000 SENDI VÄÄRTUSES,
1 RAAMATUKOGU 50.000 SENDI VÄÄRTUSES,
1 RAAMATUKOGU 25.000 SENDI VÄÄRTUSES.

PEALE SELLE: Igaühele, kes tellib kuni 4. aprillini LUBi või LKRi 1931. a. või eelmised aastakäigud, tasudes kohe terve aastakäigu hinna, kingitakse tellija vabal valikul allpool avaldatud nimestiku järele raamatuid tellimishinna ulatuses.

10 raamatukogu à 250 krooni

jagatakse kõigi vahel, kes hakanud LUBi või LKRi aastatellijaks enne 4. aprilli, kaasa arvatud ka need, kes tellimishinna tasunud 1. märtsini.

Looduse Universaal-Biblioteek.

Ilmub iga kuu kaks numbrit. Üksiknumber 25 senti. Tellimishinnad: 1931. a. 5 kr., eelmised aastakäigud (1928—1930) à 12 kr.

Looduse Kroonine Romaan.

Ilmub üks kord kuus. Üksiknumber 1 kr. Tellimishind: 1931. a., samuti eelmised aastakäigud (1929, 1930) — 10 kr. aastas.

Tellin käesolevaga LUBi	
1928. a., 1929. a., 1930. a., 1931. a. aastakäigu	
Nimi
Aadress

Tellin käesolevaga LKRi	
1929. a., 1930. a., 1931. a. aastakäigu	
Nimi
Aadress

ARVJOONISED

DIAGRAMMIDE, KARTOGRAMMIDE, KÖVERATE JA MUUDE ARVJOONISTE VALMISTAMISE ÕPETUS

Koostanud **A. TOOMS**, Statist. Keskbüroo abidirektor.
240 lk. 164 joonist. Hind 5 krooni.

TERRITOORIUMIDE VÕRDLUS: LONDON SAAREMAAL.

Suur-Londoni kontuurid on asetatud mõõdukohaselt Saaremaa piiridesse. Joonitatud on Londoni tihedalt asustatud osa, punktitud Suur-Londoni politseiipiirkond väiksemate asulatega, millised sel alal asuvad laialipaisatult.

SISUKORD:

Sissejuhatus. — Oskussõnu.

A. Lihtsamad demonstreerimise diagrammid. (Tulpjoonised. Pindjoonised. Ringjoonised. Kavad.)

B. Arvjoonised kaardil. (Kartogramm. Kartodiagrammid.)

C. Köverad. (Köverad lihtmöödul: Kövera joonestamise põhimõtted. Köver ja tulpjoonis. Histogramm. Kumulatiivne histogramm. Liikuv kogusumma ja keskmine. Ajastute võrdlus. Sageduskurv. Ribaköver. Vöötköver. Taseköver ja hajumuslehvik. Mitme kövera ühendamine samal joonisel. Köverad logaritmilisel möödul.)

D. Tähtsamad erijoonised. (Z-joonis. Völvkurv (kumulatiivne sageduskurv). Lorenzi kurv. Töenäosuskurv. Keskmeköverad. Ühiskeskmeköverad. Kolmebaasiline joonis. Gantii jooned. Nomogramm.)

E. Stereogramm. (Kõva mudel. Aksonomeetriline projektsioon. Sageduspind. Histogramm mudelina. Lihtstereogramm demonstrerimiseks.)

F. Joonistised ja pildid jooniseis.

G. Arvjooniste tehnika. (I. Jooniste tehnika: Vajalised abinõud. Arvjoonised analüüsi abinõuna. Demonstreerimisjoonised. Kino. Paljundamine. Erivõtteid kläseede valmistamiseks. Optilisi ja tehnilisi näpunäiteid. Standartimine. II. Arvjooniste aparaadid. III. Arv-

joonised igapäevses elus: Arvjoonised koolis. Arvjoonised äris ja ettevõttes.)

Kirjandus. — Jooniste loend. — Jooniste kohta käiv andmestik.

Meil on seni levinud vaid lihtsamad arvjooniste tüübid, peamiselt kõiksugu tulp- ning ringjoonised, mis määratud demonstreerimiseks. See on ka arusaadav, kuna enam jagu arvjooniseid on tehtud kõiksugu näituste jaoks, kus ainult see otstarve tähtis. Sellised joonised on loonud isegi teatava tühimuse. Ometi on meil tung arvjooniste järgi olemas. Kooles vajatakse neid õppetundides, eriti geograafia ja majandusgeograafia alal. Mitmed ettevõtted tarvitavad hindade jälgimiseks jne. köveraid.

Kuid on ometi rida jooniseid, millest mõni paljude isikute vaeva võiks tunduvat kergendada ja anda rikkalikke tulemusi, kui ainult teataks nende olulusest ning osataks neid tarvitada.

Seni puudus meil see võimalus kirjanduse puudumisel. Käesolev käsiraamat tahab seda puudust kõrvaldada, tutvustades senileiutatud arvjooniste valmistamismeetoditega vähemalt üldjoonis.

Väljaande koostamisel on pandud rõhku peamiselt selle praktilisusele ja nähtlikkusele. Igast tähtsamast arvjoonise tüübist on antud joonised, lootes, et need selle valmistamist paremini näitavad kui pikad tekstilised seletused. Seega on väljaanne püütud teha arusaadavaks kõigile, kel geomeetria ja statistika alal elementaarteadmused olemas.

PRAEGU TRÜKIS:

1) H. Reiman (Stat. Keskb. Üldbüroo juhataja): **Eestlaste rassiline koostis.** 2) T. Witismann: **Köögi käsiraamat.** 3) Pierre Louys: **Naine ja hüpikuukk.** (LUB nr. 161—162.) 4) **Maailma maad ja rahvad.** IV vihk: Ladin-Ameerika, II osa.

Vastutav toimetaja: Hans Männik.

Väljaandja: K.-Ü. „Loodus“, Tartus, Vana t. 1

K. Mattieseni trükikoda O/Ü., Tartus, 1931.